

نقش فرهنگ و عناصر هویت ساز بر معماری بومی خانه های یزد (نمونه موردی خانه لاری ها)

سمیه امیدواری (نویسنده مسئول)^{۱*}، علیرضا رحمانی^{۲**}

۱- استادیار، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه علم و هنر، یزد

۲- دانشجوی دوره کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد تفت، دانشگاه آزاد اسلامی، تفت، ایران

* Email:omidvari660@yahoo.com

** Email:civileng.iran77@gmail.com

⋮

چکیده :

هویت، واژه ای بسیار ساده اما در عین حال دارای مفهومی بسیار پیچیده است. با ورود عناصر فرهنگی دیگر کشورها، به خصوص کشورهای غربی، فرهنگ و در پی آن هویت جامعه ایرانی دچار تغییراتی شده است؛ از این رو امروزه بحث درباره هویت و فرهنگ در شاخه های مختلف و به ویژه در زمینه معماری مورد توجه قرار گرفته است. فرهنگ و معماری همواره بر هم تاثیر گذار بوده و هرگز نمی توان تأثیر فرهنگ یک منطقه را بر هنر و معماری آن منطقه منکر شد و نادیده گرفت. در گذشته روح فرهنگ دارای ثبات بود. ولی تحولات قرن حاضر موجب دگرگونی و تغییراتی در بین برخی جلوه های زندگی و فرهنگ جامعه شده است. حرکت و روند معماری بومی و سنتی باز ایستاد و از طرفی به علت سرعت وقوع تحولات، فرصت هماهنگی با فرهنگ را پیدا نکرد. همچنین از آنجا که شهرها و بناها با اصول معماری بومی و سنتی ساخته شده بودند، تفاوتی اساسی با بناهای امروزی داشتند از آنجا که معماری بومی ساز در طی هزاران سال در همه جوامع در سرتاسر عالم وجود داشته و شکل گرفته، با وجود شکل های بسیار گوناگون، وجه مشترکی با هم داشته اند و این وجه مشترک هویت است. برای زنده سازی مجدد فرهنگ معماری کشور عوامل مختلفی وجود دارد، که عناصر هویت ساز می تواند یکی از این موارد باشد. در این پژوهش با استفاده از روش توصیفی تحلیلی، ابتدا به بررسی تحقیقات و اسناد پیشین در زمینه تعریف فرهنگ و معماری بومی، و هویت و تأثیرات این موارد بر هم می پردازد، سپس با استفاده از تحقیقات انجام شده، تأثیر فاکتورهای مهم بر معماری بومی و عناصر هویت ساز را بر خانه های قدیمی یزد (خانه لاری ها) مورد بررسی قرار می دهیم.

واژه های کلیدی: معماری بومی، فرهنگ، هویت، عناصر هویت ساز، خانه های سنتی یزد

*** این مقاله بر مبنای پایان نامه کارشناسی ارشد دانشجو علیرضا رحمانی با عنوان "طراحی دانشکده معماری با رویکرد معماری بومی در شهر یزد"، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تفت، گروه معماری و به راهنمایی استاد "سرکار خانم دکتر سمیه امیدواری"، نگارش شده است.